

MOTÝL

Podivuhodná
KNIHA,
ktorá vyčistila
MORE

BEATRIX
ZAŤKOVÁ

Podivuhodná
KNIHA,
ktorá vycistila
MORE

Copyright © Beatrix Zafková 2019
Design © Motýľ design 2019
Cover photo © kostins / shutterstock
Slovak edition © Vydavateľstvo Motýľ 2019
www.vydavatelstvomotyl.sk
Vydanie prvé. Rok vydania 2019
Tlač: NIKARA, Krupina

ISBN: 978-80-8164-182-4

Podivuhodná
KNIHA,
ktorá vyčistila
MORE

BEATRIX
ZAŤKOVÁ

VYDAVATELSTVO MOTÝL

Leto

Ivana definitívne pochopila, že už nevládze. Prešla všetkými piatimi fázami smútenia, až na jednu. Prvé štyri fázy zvládla bravúrne. 1. popieranie, 2. hnev, 3. vyjednávanie, 4. depresia. Do piatej fázy, ktorá má spásanosný názov PRIJATIE, sa nie a nie dostať. To je naozaj čudný výraz „pri-jatie“. Prijatť môžete priateľov alebo ponuku na zamestnanie, prípadne na sobáš, ale manželovu neveru a odchod? To sa prijať nedá! Dá sa to popierať, hnevať sa, vyjednávať, dostať z toho depresiu. Áno, to všetko sa dá, to ide samo, ani snažiť sa nemusíte. Hlavne tá depka! Tú by Ivana neumiestnila na štvrtú pozíciu. Dala by ju na prvú. A hádam aj na druhú. Čo na druhú?! Na všetky pozície sveta by ju dala! Odteraz až navždy. Amen.

Jednoducho povedané – bola na dne. A to odvtedy, čo ju jej manžel, otec jej dvoch dospelých synov, doma aj vo svete uznávaný zoológ Milan, opustil. A že neodišiel zachraňovať slony africké, to je úplne jasné. Slony africké zachraňujú vysokí, dobre stavaní mladí muži s kopou ideálov. Čítala o nich v jednom z Milanových odborných časopisov a nevedela sa na nich vynadávať. Na tie slony, aj na tých mužov. Jej manžel už nebol mladý, dobre stavaný, ani vysoký. No v podstate vysoký a dobre stavaný nebol nikdy. Ideály však mal. Kedysi

áno. Túžil byť úspešným, slušne plateným vedcom s krásnou ženou a so šťastnou rodinou. Človekom, ktorý obohatí svet. Napokon mu zostali len plešina, artróza, kríza stredného veku a stará dobrá žena. A tak si nakúpil výživové doplnky, vyholil hlavu na koleno a hybaj do nového života, nového domčeka s novou záhradou a s novou zákonitou manželkou Simonou. A že Simona nebude mať toto leto päťdesiatdva ako Ivana, to je tiež úplne jasné. Má takmer o polovicu menej rokov, ale za to dvakrát dlhšie nohy. A päťdesiatdva má tak akurát kíl, aj to s lyžiarkami a s lyžami. No jednoducho škoda reči.

Ivana zostala vo veľkom dome so záhradou sama. Jej dvaja synovia mali vlastné životy, vlastné radosti, vlastné problémy. Jediné, čo ju držalo nad vodou, boli vnúčatá a práca. Priateľky nie. Zapamätajte si, že na priateľky sa spoliehať nedá. A o to menej, ak žiadne nemáte, ak ste svoj život zasvätili výhradne práci a rodine. S vnúčatami je Ivane super. Bľabocú, tmolia sa, smejú. To je krásne. Na oddelení, kde pracovala ako lekárka, to bolo veľmi podobné. Sestričky bľabotali, tmolili sa a tiež sa smiali. V poslednom čase hlavne z Ivany. To už bolo menej pekné, bolo to priam na nevydržanie. Samotná práca ju však naďalej uspokojovala a naplňovala. A uspokojovala ju aj práca v kuchyni, v záhrade, práca rukami aj hlavou. Keby sa dalo, tak aj práca nohami, ušami a nechtami. Jednoducho práca. Len nech nemyslí na neho, na ňu a na nich. No od roboty aj kone dochnú, cítila sa slabá, chorá, stará a škaredá. No čo dodať? Predsa len voľačo. A sprostá, naivná, neschopná. A hlavne – chudera.

Naozaj to už nezvládala. Došlo jej to práve teraz, keď kráčala z práce domov. Bol krásny letný deň. Taký, keď slnko hreje, ale nepáli, vy cítite vôňu ruží a pokosenej trávy, keď sa vám vetriček pohráva s vlasmi a so sukňou ako zamilova-

ný muž. Tak by to vnímala v minulosti. Dnes to však pociťovala úplne inak. Ak to slnko poriadne nezasvieti, nedozrejú marhule, ona neuvarí lekvár a vnúčatká nebudú mať dobrotu bez éčok. Ruže aj tak zvädnú, z trávy bude kýchať a ten úchylák vietor by si to tiež mohol odpustiť. Ale to nebolo hlavný problém. Zlá nálada pramenila z faktu, že zajtra sa jej začína dovolenka. Naškrekovala si úctyhodných štyridsať dní. Primár jej vzhľadom na to, a hlavne vzhľadom na šialený výraz v jej očiach, naordinoval tri týždne dovolenky. Obával sa najhoršieho. Toho, že by v návale zúfalstva dohrýzla sestričky, zabila seba a vzápätí ostatných. Možno v trochu inom poradí. Ivana to vnímala ako podraz. Zobrali jej prácu. Nechali jej trápenie. Poslali ju na dovolenku. Chrapúni! Čo si počne? Dovolenka! To je tragédia!

Dovolenku nemala už naozaj veľmi dlho. Ako vlastne dlho? Pouvažovala a zistila, že je to rok. O dva dni to bude rok, čo sa Milan odsťahoval. Pobalil si základné veci a odišiel. Zo dňa na deň ju opustil. Po tridsiatich spoločných rokoch zistil, že sú rozdielne povahy, že on v živote hľadal niečo úplne iné a že život, ktorý vedú, ho viac nenapĺňa. A tak si začal budovať život nový, iný. Našiel si sebe podobnú partnerku, veď dvadsaťsedemročná Simonka je mu určite vnútorne bližšia, a syn, ktorý sa im narodil, je nepochybne neporovnateľný s chlapcami z prvého manželstva. Ivana chápala, že Milanov nový život je naozaj nový, ale že by bol iný, to sa jej nevidelo, nech sa na to pozerala z akejkoľvek strany. Ten chrobák v jej hlave stále mlel to isté: to teba opustil, si stará, nudná a už aj škaredá a smiešna, si chudera, chudera, chudera!

Zaťato sa bránila myšlienke na dovolenku, keď odomykala bránku, keď kráčala po chodníčku ku vchodovým dverám svojho domu, dokonca aj keď prekračovala prah ťažkými

unavenými nohami, mimochodom dvakrát kratšími, ako sú tie Simonine. Zložila sa v chodbe, uvarila si bylinkový čaj a v prútenom kresle na terase nadávala na slnko, vetrík a chrobáka vo svojej hlave posielala do teplých krajín aj s lastovičkami, ktoré ju neskutočne vytáčali tou neúnavnou aktivitou. Až zajtra, až zajtra sa začína dovolenka, dnes nie, ešte nie, ešte to odo mňa nechcete. Ráno múdrejšie večera, dnes nie som, neexistujem. Či predsa? Som chudera! Chudera! Chudera! Obrazy sa jej mihali pred očami a ona sa nevedela brániť, len hlbšie a hlbšie padala. Nič necítila. Super.

Medovku si už nikdy neuvarí. A že alkohol škodí! Čerta! Medovka škodí! Nikdy si nesadajte s medovkovým čajom do prúteného kresla na terase. Určite nie po päťdesiatke, deň pred dovolenkou a s chrobákom v hlave. Zaspíte, zobudíte sa až ráno, poloha skrčenca z vás spraví Joffreyho de Peyraca – na komplet, len bez jazvy. Rozhýbavať sa budete celý deň a nohu budete za sebou ťahať ešte týždeň. Opička na pleci je oproti tomu milučké zvieratko s minimálnymi nárokmi. Tak nejako sa Ivana cítila, keď sa ráno zobudila v kresle na terase. Ešteže bola teplá noc, liečiť si celú dovolenku zápal mechúra by nepriala ani nepriateľovi. Ozaj! Dovoľenka! No, urobím si raňajky, vypijem kávičku, ponáňujem údy a potom uvidím. Takto uvažovala Ivana kríva-júc ku kuchynskej linke. Zvuky kávovaru, vôňa kávy a vajička na panvici ju upokojovali. Každé ráno pila kávu a výdatne raňajkovala. Nepohrdla párkami ani šunkou a slaninku – tú mala úplne najradšej. Nevedela a ani sa nemienila toho vzdať. Raňajkovala ako chlap, no žila ako žena. A možno aj raňajkovať mala ako žena. Jogurtík, cereálie, možno práve toto by sa mu na nej páčilo. Nie, nebude naňho myslieť. Sadla si za stôl, odhrnula si z tváre prameň krásnych ťažkých

čiernych vlasov a pustila sa do raňajok drevorubača, ktorý sa dnes nedostavil. Škoda. Mala by s kým prehodiť pár slov. V jej veľkých čiernych očiach sa zaleskli slzy. Nie, nebude plakať, zapne si rádio, vyloží nohy na stôl a vychutná si kávu. Veď má dovolenku. A vtom sa na terase zjavil Ivanin čierny kocúr Egreš. Nikdy nepochopí, ako sa ten čierny čert môže takto znenazdania zjaviť, ale už dávno to nerieši. Zamravčal, uvelebil sa na záhradnej hojdačke a zaspal. O čom sa mu po prebdenej noci asi sníva? No o čom asi, o tom, čo už rok poznám len z počutia, pomyslela si Ivana.

Po raňajkách sa osprchovala, obliekla si šortky a tričko, vlasy vypla do chvosta a vybrala sa do záhrady. Záhradu má nesmierne rada, je to jej vášeň. Trávila v nej veľa času a bola na ňu aj patrične pyšná. Okrem toho sa starala o synov a neskôr aj o rodičov, o pacientov v nemocnici a dlhý čas sa starala aj o Milana. Keď tak nad tým uvažuje, starostlivosť o Milana ako jediná nepriniesla svoje plody. A možno aj priniesla, pomyslela si pri kričku s ríbezľami, len sú akési hnilé, nevoňajú a zostáva po nich pachuť v ústach a – bože! Snáď ju len klame zrak! Ten susedov jazvečík, tá malá dlhá metla s veľkým bruchom a neviditeľnými nohami, práve ocikáva Ivanine tuje nasadené tesne pri plote. Tak už zas, to je vrchol, to snáď nie! Metla jedna zakrpatená, škaredá! Veď ja ti ukážem, naveky ťa prejde chuť ničiť cudzí majetok, psisko jedno nevychované! Ivana si vyzula tenisku a v amoku ju hodila metle do hlavy. No tak aspoň mierila na hlavu. Prinajmenšom si myslela, že mieri na hlavu. Výsledok bola absolútna katastrofa. Ivana trafila susedovo parenisko, rozbila ho na maderu. A metla? No, samozrejme. Metla ušla. Na tých neviditeľných nohách zdúchla ako para nad hrncom a viac sa neukázala. Ako to tie zvieratá robia? Zato sa však ukázal sused. Zdatný šesťdesiatnik v trenkách a tielku – letnej

chlapskej rovnošate, s poľovníckou flintou v ruke svižne vybehol na dvor. V sekunde sa rozhladol ako Terminátor, zhodnotil situáciu, približne odhadol škody a podľa dámskej tenisky vo svojom parenisku a susedkinho výrazu tváre pochopil, kto tú škodu spôsobil. Jediné, čo nechápal, bol dôvod, pre ktorý tá krásna lekárka, bohyňa v šortkách, hodila svoju obuv do jeho pareniska. Tak to bola záhada.

„Ránečko, suseda, máte sa?“ pozdravil Ivanu a vytriasajúc sklo z jej tenisky, podával jej ju cez plot.

„Komu dobré, komu nie, sused,“ zavrčala Ivana. Keď pochopila, že sa nemieni zdekovať ako jeho jazvečík, vychrlila naňho všetok svoj oprávnený hnev. „Obhrýzanie kríkov znesiem, zahrabávanie snežienok cez pletivo som tiež prežila, ale to ocikávanie, to ocikávanie tují, to je vrchol, pán sused! Už sú dole úplne spálené. To sa nerobí. To si vyprosím! Robte s tým niečo, inak za seba neručím. To ešte len uvidíte tie následky!“ Hlas jej zlyhával, tvár blčala, oči metali blesky.

„Ale, pani susedka, vaše snežienky by som si nikdy zahrabať nedovolil, na vaše kríky by mi už zuby nestačili a pri všetkej úcte, s prepáčením, na tuje necikám. Ani na svoje, ani na vaše, no proste na žiadne. Na tuje nikdy! To musí byť omyl. Len keď som so psom v lese, tak to áno, to za nejakou tou jedličkou, ale to skutočne len v lese...“ A vtedy mu doplo, keď spomenul psa. Ona nemyslí jeho, ona myslí Gaštanka. Fúha, problém! Gaštan, chalanisko odviazané, frajer provokatér. Ocikal jej tuje, doktorke, susedke, krásnej rozhnevanej žene. „Vy asi máte na mysli môjho psa, však, pani doktorka,“ drmolil, schovávajúc flintu za pravú nohu obutú v šlapke. „Už som pochopil. Veľmi sa zaň ospravedlňujem, určite mu dohovorím, budem to riešiť. S najväčšou prísnosťou. Dostane zaracha a za trest mu večer zožeriem kosť,“ pokúsil sa o žart.

„Tak vám je to smiešne, to som mohla čakať,“ odpovedala o poznanie pokojnejšia Ivana. Už trochu vychladla a koniec koncov, zničila susedovi parenisko, veľmi vyskakovať nemôže. „Dobre teda, pokúste sa s tým niečo urobiť a hodte si niečo na seba, nech nebudíte pohoršenie. A odložte tú zbraň, ešte si ublížite, nechce sa mi vás ošetrovať, mám dovolenku,“ dodala a bez pozdravu odkráčala smerom k domu. Chcela pôsobiť hrdo, hlavné je odkráčať ako dáma, ale pri dverách zakopla bosou nohou o tú obutú a takmer spadla. Ale zvládla to, odhodila vlasy z čela a stratila sa v dome.

„Pekný deň, suseda, a nehnevajte sa, prosím,“ zakričal sused zavretým vchodovým dverám.

Ale Ivana sa hnevala a hnevala sa už rok, zajtra to bude rok.

Červená od hanby, hnevu a horúčavy sa zvalila do kresla v obývačke. Pud psychickej sebazáchovy jej nedovoľoval premýšľať nad trápnosťou práve prežitej chvíle, a tak rozmyšľala aspoň nad susedom. Čo o ňom vlastne vie? Musela si priznať, že takmer nič. Je to grobian v tielku, to je jasné. Do Ivaninho susedstva sa nastahoval pred pol rokom. Domček kúpil od bývalých majiteľov, ktorí ho zdedili po nebohej babičke. Starú pani mala Ivana veľmi rada. Bola milá, starecky múdra a piekla úžasné lekvárové buchty. Ivanin rozvod vnímala ako osud, ako niečo, čo sa muselo skôr či neskôr stať. Hovorievala, že všetko sa raz skončí. Nie že všetko prebolí, ale sa skončí, to dobré aj to zlé. Ivana si to neustále opakuje a dúfa, že tak, ako sa skončilo jej manželstvo, raz pominie aj trápenie, ktoré jej priniesol rozvod. Skončí sa, naozaj? A kedy asi?

Nie, nebude na to myslieť, radšej sa vráti v myšlienkach k susedovi. Má tak čerstvo cez šesťdesiat rokov, tvár vyžarujúcu živelnosť, hustú šticu, plnú hubu zubov a nemiest-

neho sarkazmu. Má pocit, že je vtipný, pritom je len trápny a neskutočne otravný tým svojím optimizmom. Kdesi raz čítala, že optimista je len zle informovaný pesimista a na jej suseda to absolútne sedí. Buď je pribrzdený, alebo v živote nezažil ťažké chvíle, inak by sa stále nevycieral. A to jeho priezvisko! Že Breza! Ešte tak Buk alebo Valibuk, to by mu sedelo. Domček takmer neprerábala, len ho zreparoval. Ivana musela s nevôľou priznať, že z neho vymodeloval dokonalú dedinskú chalúpku, len džbány na plote chýbali. Breza bol zamestnaný. Kde, to nevedela. Bol aj poľovník, to vedela. Dôkazom tejto smiešnej aktivity bola aj jeho dlhá neznesiteľná metla, demolačné perpetuum mobile s neviditeľnými nohami. Ako ju ten pes nekonečne štval! Hádam viac ako jeho majiteľ. To je teda nadelenie v jej susedstve. Breza s Gaštanom! A to jej nebohá susedka babička sľubovala, že jej tam zošle pomoc najväčšiu. Tak títo dvaja jej fakt pomôžu. Jedine ak z tohto sveta na druhý.

To sa mi tá dovolenka pekne začína, pomyslela si Ivana a vstala z kresla. Prešla do kuchyne a otvorila chladničku. Našla tam polievku od predvčera – a nič. Nič – to je nanič. Musí ísť nakúpiť. Nesmie sa opúšťať, musí sa vzchopiť. Zohriala si polievku, bola výborná, predvčerajšie polievky sú úplne najlepšie. Hlavne preto, že sú. Vybrala a naplnila umývačku, upratala kúpeľňu, poumývala podlahy a vyniesla smeti. Čo ďalej? Túto otázku si kládla na terase s pohárom ríbezľovej šťavy v ruke. Polejem záhony? Nie, ešte je priskoro. Slnko stále páli. Čo by som tak mala urobiť? Niečo, čo odkladám. Teraz mám predsa čas, mám dovolenku. Uzavrieť minulosť! To by som mala! Ale ako? Vtedy jej napadlo, že v jednej zo skriň na poschodí sú stále ešte nejaké Milanove veci. To je tá minulosť. Preč s ňou! Položila pohár, vybehla na poschodie, v chvate otvorila skriňu a dala sa do uzatvá-

rania minulosti. Pochytila ju neovládateľná hyperaktivita. Triedila minulosť a triedila, vyhadzovala ju a dupala po nej, plakala a kričala. Nesprávava sa tak k Milanovým veciam po prvý raz. V januári, keď si prišiel po páperovú vetrovku, mu povedala, že odletela na konci augusta s bocianmi do Afriky, a keď chcel lyžiarske nohavice, informovala ho, že zhoreli pri náhodnom požiari. V uzatváraní minulosti bola šampiónka, no niekde robila chybu, pretože úlava neprichádzala a keď sa aj dostavila, tak len na chvíľočku. Malinkú a bezvýznamnú. Smútok udrel s nevídanou silou nanovo. Určite existuje aj iná, účinnejšia forma uzatvárania minulosti, pomyslela si a vyčerpaná sa zviezla na zem medzi vyhádzané veci. Utíšila ruky, nohy, myseľ aj hlasivky. Do rúk zobrala Milanovu flanelovú košeľu. Naposledy ju mal na sebe predminulú Veľkú noc. Boli spoločne so starším synom Tomášom, jeho manželkou Andrejkou a vnúčatkami dvojičkami Dankou a Jankou na chalupe. Milan rozložil oheň a spolu s dvojičkami opekali slaninku, špekáčiky a vegetariánke Andrejke mrkvu. Nestačilo mu to vari? Nepochopil, že práve toto je šťastie? Alebo nie je? Alebo pre mňa je a pre neho nie je? Ruky jej zablúdili k lyžiarskej čiapke, ktorú mu chlapci darovali na Vianoce. Málo hriala? Či práve priveľa? Možno ho pálila až na nevydržanie, že ušiel a čiapku tu nechal. Samu a nepotrebnú, blbú, lyžiarsku čiapku. A fotky! Má tu aj nejaké fotky. Smejú sa z nich známe tváre – ona, deti, Milan, jej aj jeho rodičia, na iných dvojičky a Andrejka. Čí to bol život? Bol zlý? Kde sa stala chyba? Čo urobila zle? Nič a všetko. V srdci pocítila štepársky nôž, s ktorým pracuje v záhrade, po líkach jej stekali slzy.

Keď sa vyplakala, zobrala vrece a naukladala doň Milanovo šatstvo. Hodila na seba ľahké šaty, učesala nepoddajné vlasy,

zobrala vrece, kabelku, nasadla do auta a vyrazila. Tentoraz sa rozhodla, že veci nespáli ani nedotrhá, ale odnesie do kontajnera na šatstvo. Zdalo sa jej, že je to celkom pokrok, že sa azda konečne začína uzdravovať. Skôr to však bolo tak, že poučenie zo zbierania kačacieho peria z páperovej vetrovky a z ošetrovania popálenín druhého stupňa tíšilo jej emócie. No nech to bolo akokoľvek, šaty dala do vreca a vyrazila ku kontajneru. Srdce si zabalila do alobalu a keďže zatiaľ nikto nevymyslel kontajnery na zlomené srdcia, dala ho dočasne do ľadu. Bolo dosť neskladné, štepársky nôž má predsa len svoje rozmery. Po tomto opätovne neúspešnom uzatvorení minulosti sa vybrala na nákup potravín. Zvládla to jedna radosť. Kalorické bomby rôznych farieb a veľkostí a čokoláda ako bonus. Nálada sa jej zlepšila, a tak si povedala, že počas tejto dovolenky musí pookriať fyzicky aj psychicky. Jej kroky zamierili do kníhkupectva. Ivana si zaumienila kúpiť jednu z tých kníh o pozitívnom myslení a zmene života. Túlala sa medzi regálmi, obzerala knihy, čítala ich názvy a bolo jej príjemne. Knihy krásne voňali, klíma išla naplno a bolo tam ticho a pokoj. Prebehla pohľadom cestovateľské oddelenie, zastavila sa pri knihách o zvieratách, do oka jej padla jedna o slonoch. Nie, nie, o slonoch isto nie a už vôbec nie o afrických, to by s tým psychickým pookriatím nedopadlo dobre. Literatúra o zdravej výžive ju nezaujímala vôbec. Som na tom biedne, zoberte mi klobásu a utopím sa v mori, pomyslela si Ivana. Prezrela knihy s podtitulom „Sfilmované“ a „Svetový bestseller“, ale nič svetové na nich nevidela. Konečne sa dostala do oddelenia, ktoré ponúkalo návody na šťastný život plný lásky, peňazí a duševného zdravia. Preberala jeden za druhým, čítala tie múdrosti a nevedela si vybrať. Už to pomaly chcela vzdať, keď tu zrazu, ako v tej rozprávke o Popoluške, frnklo jej čosi do nosa a s rachotom to

dopadlo na zem. Ivana hneď pochopila, že to bola kniha, ktorá pravdepodobne spadla z najvrchnejšej police, pretože ten rachot bol enormný. Zodvihla ju s úmyslom vrátiť na miesto. No čuduj sa svete, to miesto nie a nie nájst'. Police boli úplne plné. Odnášajúc knihu predavačke, padol Ivanin pohľad na jej názov a v šoku zastala. Čosi také absurdné sa môže stať iba jej. To sa jej určite iba sníva, je to tá nočná mora, v ktorej sa vám zmaterializujú všetky vaše trápenia. Celý svet sa jej vysmieva a na vrchole pyramídy je táto kniha. Jej názov znel: „Príručka negatívneho myslenia. S podtitulom: načo chcete meniť svoj život? Nie je už teraz dostatočne tragický?“ To sa môže stať iba mne! Totálny tragéd s totálne tragickou knihou! Tak dobre moja, keď si si ma vybrala, pôjdeš so mnou. Však ty uvidíš, čo je to depresia, a smiech ťa prejde.

Ďalší šok Ivanu čakal pri pokladnici. „Dobrý deň, zoberiem si túto knihu. Koľko stojí, prosím vás?“ spýtala sa.

„Dobrý deň, momentík, zistím to,“ odpovedala mladá, pomerne ochotná predavačka. Otáčala knihu v ruke, hľadala cenu alebo čiarový kód, ale nenachádzala ani jedno, ani druhé. „Momentík, pôjdem za šéfom,“ udivene sa zatvárila a odbehla do útrob predajne.

O chvíľku sa vrátila, ako Ivana usúdila aj so šéfom, a to už boli na scéne dva udivené pohľady a o ďalšiu chvíľku sa k nim pridala tretí, Ivanin.

„Ľutujem, pani, ale táto kniha nie je naša, vôbec ju nemáme v ponuke a pravdupovediac nikdy som o takomto titule nepočul. Najskôr to bude niečo úplne nové.“ Povedal pravdepodobný šéf, podal Ivane knihu a so želaním pekného dňa ju vypoklonkoval z predajne. Pohľady, ktoré pri tom na ňu a na predavačku vrhal, hovorili za všetko.

Ivana aj so svojím čudným literárnym úlovkom nasadla do auta a bezmyšlienkovite naštartovala. Nebude sa nad

tým zamýšľať. Jednoducho prijme fakt, že jej preskočilo, to je jednoduchšie. Viac sa k tomu nevracala.

Na druhý deň sa zobudila opäť v kresle na terase. To je iste déjà vu, časová slučka, nejaký nepochopiteľný kvantový jav. Nie, panebože, to som len vypila na kvantá vína včera večer, tu na terase, v kresle. Uvedomila si. Nikdy si nesaďajte s fľašou ružového vína do prúteného kresla na terase. Ružové víno škodí, tak isto prútené kreslo a terasa škodia, to je absolútne nešťastie. Ťahajúc za sebou obe nohy, doplazila sa do kuchyne. Pri rannej káve a pohári vody sama sebe dohovárala. Môžeš sa hanbiť – lekárka, matka, manželka. A vlastne nemusíš, veď manželka už nie si. V myslí sa jej vynárali spomienky, ako keď zem hltá rannú hmlu a krajina ukazuje svoje farby. Spomenula si, že večer sedela na terase a pila víno, predtým večerala. A ešte skôr išla v aute a vo vedľajšom pruhu obrovské vozidlo viezlo tank. Absurdné. Tank na Slovensku! Žeby ten jediný? Asi jej preskočilo. Áno, to je ono! Preskočilo jej! Ukradla knihu z kníhkupectva za osobnej asistencie vedúceho obchodu. Preskočilo jej, to je hlavný záver z včerajšieho dňa a vedúci kníhkupectva jej práve pritakával pred jej vnútorným zrakom.

Sedela na terase, tupo zízala na záhradu. Nevnímala jej krásu. Gerbery, hortenzie, frézie, ruže a ľalie, ktoré mala od susedky babičky, hrali azda až neexistujúcimi farbami. Vánok im prečesával hlávky jemným hrebeňom a slnko im ich bozkávalo. Kríky so zelenými, s červenými aj panašovanými listami dopĺňali kompozíciu a všetkému kraloval robustný orech, ktorého spodné konáre dotýkajúce sa zeme vytvárali altánok – oázu tieňa a pokoja. Vzduch bol teplý a prevoňaný vrcholiacim letom. Možno aj dobre, že len tupo zízala, inak by uvidela, že minulý rok bola záhrada o pozna-

nie upravenejšia, ale vtedy bola Ivana ešte o poznanie viac manželkou. Už nie je. No čože, teraz sa však nemusí hanbiť za to, že sa včera pripila, nemá sa pred kým, má to svoje výhody. Ale niečo jej na tej záhrade nesedí. Niečo sem nepatrí, podvedome cítila. A vtedy to zočila. Na tej malej tujke, presne na tej, ktorú včera označkoval Gaštan, bolo čosi biele. Ivana vyskočila na rovné nohy, zakrútila sa jej hlava, padla naspäť do kresla. Tak takto to dnes nepôjde, pochopila vážnosť situácie. Posedela si na kolotoči, kým sa nezastavil, a na druhý pokus pomaly a opatrne vstala. Okamžite ju vystriedal Egreš, unavený po nočnej šichte. Neistými krokmi sa vybrala k tujke. Bola naboso, tráva jej štekľila chodidlá a slnko páľilo na jej boľavú hlavu. Pri stromčeku zastala a načiahla sa za divnou bielou vecou. Bol to list papiera – popísaný, prichytený o konárik štipcom na bielizeň. S touto trofejou sa vybrala späť k domu a svoju krížovú cestu ukončila na kuchynskej stoličke. Pretrela si ešte neumyté oči a po dlhom zaostrovaní a zistení, že sa jej zas o čosi skrátili ruky, začala čítať nasledujúce riadky.

*Milá pani Lieskovská,
sme susedmi už pol roka a vôbec sa nepoznáme. Ja len občas vídam za plotom krásnu ženu, Vy starého chlapa a to je podľa mňa na dobrý vzťah málo. Preto Vás pozývam dnes večer k sebe na susedskú návštevu. Chcel som Vás pozvať osobne, keďže teraz spávate na terase, ale nereagovali ste. Končím tento list, pretože dva predchádzajúce som roztrhal a nestíham do roboty.*

Jano Breza, Váš sused.

P. S. Gaštan musel náhle odcestovať k bratovi na vinohrad, takže sa ospravedľňuje.

Želám pekný deň.

Tak to je sila! Načo chcem meniť svoj život? Nie je už teraz dostatočne tragický? Je! A zo dňa na deň sa to zhoršuje, uvedomila si Ivana a odložila list. Nikam nejde, ešte to by jej chýbalo. Má už úplne všetko, už jej chýba len návšteva u suseda. Naozaj sa jej tá dovolenka komplikuje. Strašne! No proste nepôjde a hotovo! Napíše list, ospravedlní sa, zaštipcuje ho o tujku, to je maximum, čo môže urobiť. Takto dumajúc prešla do kúpeľne, osprchovala sa, umyla si vlasy, zuby, urobila pedikúru, manikúru, epiláciu, na tvár naniesla masku, celá sa natrela telovým mliekom a vychádzajúc z kúpeľne dumala stále o tom istom. Nepôjde. Tak ale prečo sa dala zrazu tak do poriadku? Veď v tej kúpeľni prebehla v podstate totálna generálka. Ale veď jej preskočilo, to bude tým, to je v pohode. Stali sa jej aj horšie veci, včera napríklad ukradla knihu. Ozaj, kniha! Mala by do nej konečne mrknúť.

V župane, s maskou na tvári zobrala knihu, vyhodila Egreša z kresla, zašla si ešte po vodu, vrátila sa, opäť vyhodila Egreša z kresla a konečne si sadla. Siahla po knihe a začala si ju prezerat'. Naozaj nemá čiarový kód ani cenovku. Zato má prapodivný názov: „Príručka negatívneho myslenia. S podtitulom: načo chcete meniť svoj život? Nie je už teraz dostatočne tragický?“ S čudnými pocitmi otvorila knihu. Začala čítať. Po desiatich stranách knihu zatvorila a odložila. Bola absolútne o ničom. Rozumela jej asi toľko, ako rozumie Egreš Ivane, keď mu dohovára, aby sa s tými kocúrmí viac nebil. Proste samé bláblábláblábláblá.... Ešteže som za ňu neplatila, povedala si a šla si zmyť masku z tváre.

Neskôr si v šortkách a tričku uvarila obed a spokojne si ho aj s odznievajúcou opicou zjedli. S opicou viedla Ivana dlhý dialóg o tom, či ísť, alebo nejst' večer na susedskú návštevu. Ivana trvala na tom, že je to nevhodné. Sused je hulvát

s protivným psom, to by nefungovalo. Opica trvala na tom, že je od Ivany vyslovene nepekné takto Brezu odpísať a taktiež je neslušné odmietnuť milé pozvanie. A že to pozvanie bolo naozaj milé, to musela uznať aj Ivana. No veď ešte uvidí, ešte má čas. V poslednom čase všetko len odkladám na neskôr, povedala opici a pobrala sa pracovať do záhrady. Vyplela záhony, postriekala vošky na ružiach, pozbierala slimáky, slizniaky a urobila kopu ďalšej záslužnej práce. Opici práca nevoňala, a tak odišla do nenávratna. Ivane naopak práca mimoriadne prospela. Cítila sa plná sily, líca nabrali farbu a nálada sa jej zlepšila.

Takto dobre naladená sa opäť osprchovala a v župane si sadla pred zrkadlo. Bol už podvečer a začala si uvedomovať, že sa musí rozhodnúť, čo s večernou návštevou. Ak chce ísť, musí sa prilaťovať a spraviť niečo s vlasmi. Chvíľu váhala a potom si povedala, že sa môže upraviť, ale na návštevu nemusí ísť. Ivana mala výrazné črty, okrúhlu tvár, široké lícne kosti, plné pery, veľké čierne oči a trochu priveľký nos. Pleť mala akoby stále opálenú a vlasy husté, ťažké, čierne. Namaľovala sa len mierne, tak ako vždy, a vlasy si najprv zopla, potom rozpustila a znovu zopla. Tak je to dobré. No dobré – lepšie to už nebude. Začala sa prehrabávať v skrini, z ramienka zvesila letné jednofarebné šaty, ktoré lahodili jej plnšej postave, a prevesila ich cez stoličku. Vtom začula cez otvorené okno susedov hlas, ako na ňu volá:

„Pani Lieskovská, suseda, doma ste?“

Strašný zlozvyk toto vykrikovanie cez plot, pomyslela si a vyklonila sa z okna.

„Dobrý deň, pán sused. Doma som,“ opatrne pozdravila.

„Dobrý, suseda. Ja som vám len chcel povedať, že večera bude o hodinku. Doneste víno, ak máte, tak červené, a nedávajte ho do chladničky. Tak sa majte.“ Zamával a stratil sa.